

mem umorjeni ali pa so shirali in še vedno hirajo v koncentracijskih taboriščih Sibiri in po raznih ruskih ječah, so najstrašnejša obtožba divjaško-nasilnega boljševizma, ki je eden izmed najhujših rabljiv človeške in narodne svobode, ki jih pozna zgodovina človeštva. Kdo se ne bi v obraz zasmel komunističnemu lažnivcu, ko nastopi kot glumec demokracije?

Prav taka laž je komunistično obljubljanje slovenskemu kmečkemu ljudstvu o razlastitvi veleposestev, gozdov in vinogradov. Take obljube je že dajal Lenin, oče ruskega boljševizma. V svoji prvi ustavi, dani ruskemu ljudstvu, je obljubil: »Odslej pripada vsa zemlja ljudstvu, ki jo obdeluje. Gozdovi, rudniki in zemeljska bogastva preidejo v last ljudstva.« In kaj je rusko kmečko ljudstvo v resnici prejelo od boljševikov? Nič in še manj kot nič. Tisti mali in srednji kmetje, ki so nekdanj imeli svojo zemljo, so jo zgubili. Zemlja veleposestnikov se ni razdelila med kmete. Vsa zemljišča so postala last države, kmetje pa so navadni delavci na kolhozih (skupnih državnih posestvih), ki morajo biti zadovoljni, da dobijo od pridelka komaj toliko, da zadostuje za življenje, in še manj, da morajo stradati. Spricho takega agrarnega gospodarstva sovjetske Rusije si upajo salonski komunisti Slovenije ponavljati našemu izobraženemu ljudstvu Leninove obljube! Prav ista drznost je v obljubah delavcem, ki so bili v Rusiji prav tako ogoljufani kot kmetje. Niso namreč postali, kakor jim je bilo obljubljeno v Leninovi ustavi, lastniki tovarn in vseh proizvodnih sredstev, marveč so ostali navadni delavci kakor njihovi tovariši v kapitalističnih državah, samo s to razliko, da so v mnogo slabšem gmotnem in življenjskem položaju kot so delavci v kapitalističnih državah.

Vprav smešni pa so naši salonski komunisti, ko glumijo vlogo borcev za svobodo in enakopravnost slovenskega naroda proti beogradskemu centralizmu. Saj je vendar

zgodovinsko dejstvo, da so bili slovenski marksisti (torej ljudje bistveno istih načel kot komunisti) zagovorniki beogradskega centralizma in protivniki slovenske samouprave in avtonomije. Marksist kot internacionalist (pristaš mednarodne socialne revolucije) sploh nima smisla za narodne težnje, zlasti ne za pravice malih narodov. Marksizem se ni nikdar udeleževal v borbi za svobodo in pravice samobitnega slovenskega naroda. Sedaj pa, ko je ostvaritev slovenskih zahtev v obliki

banovine Slovenije pred durmi, se podpisniki komunističnega manifesta odevajo v slovenski plašč, da bi se mogli politično uveljaviti v bodoči Sloveniji. Naše ljudstvo pa dobro pozna te politične vetrnjake in moskovske priganjake ter jim kliče: Vzemite svoj oklic, pojdite z njim preko Karpatov, od koder čutite oživljajočo sapico, v Rusijo ter tamkaj oživotvorite komunistični program Dokler pa ni uresničen v Rusiji, nimate pravice, da bi ga drugod ponujali!

Novice

Osebnosti

Ljutomerški g. župnik 60 letnik. Zadnji ponedeljek je obhajal gospod monsignor Andrej Lovrec, župnik v Ljutomeru, svoj 61. godovni dan in 60 letnico, katero je dopolnil dne 12. novembra. G. jubilar se je rodil pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. V Mariboru je končal srednjo šolo in bogoslovje. Kaplan je bil v Hočah pri Mariboru, pri Sv. Juriju ob Ščavnici in v Ljutomeru, kjer je postal župnik leta 1924. G. monsignor je obče znana ter priljubljena osebnost v lavantinski škofiji radi vedno veselega ter šaljivega značaja, kot goreč duhovnik ter požrtvovalni kulturni delavec. Bog nam ohrani dobrega ljutomerškega g. župnika in monsignora v zdravju in pri dobri volji do skrajnih mej človeškega življenja!

Nesreče

Padel iz vlaka in se ubil. V soboto se je odpeljal z večernim osebnim vlakom iz Ma-

ribora proti Ljubljani poslovodja Martin Ribarič iz Počehove pri Mariboru. Blizu postaje Zalog je imenovan po lastni nepredvidnosti padel iz vlaka in se je tako hudo poškodoval, da mu v ljubljanski bolnišnici, kamor so ga prepeljali koj po nesreči, niso več mogli pomagati.

Bukev ga je ubila. V gozdovih krog Grubškovec pri Sv. Barbari v Halozah je bil ob življenju mlad mož. Posestnik Janez Vajda je bil zaposlen s podiranjem bukev. Pri tem delu mu je pomagal 30 letni Martin Žuran. Oba sta pravkar izpodžagala drevo, ki se je radi pritiska vetra nenadoma podrlo, preden sta mogla odskočiti drvarja. Medtem ko je ostal Vajda nepoškodovan, je deblo podrlo Žurana ter ga pokopalo pod seboj tako, da mu je zdrobilo prsni koš in je bil pri priči mrtev. Smrtno ponesrečen je bil čislani mož in zapuščal ženo z malo deco.

Padel z motorja in si zlomil nogo. Rudolf Korenjak, 25 letni posestniški sin od Sv. Barbare v Halozah, je padel pri gradu Borl tako nesrečno z motorja, da si je zlomil nogo.

V potoku zadela posestnico kap. V Breznikovem klanecu pri Sp. Žerjavcih v župniji Sv. Trojica v Slov. goricah so našli v potoku mrtvo 51 letno posestnico Matildo Zemljič. Očividno si je hotela v potoku z vodo omočiti obraz, a jo je zadela kap.

Strahovi v čuvajnici šte. 93

1.

Maps je že nad eno uro čakal pred pisarno železniškega ravnateljstva. Bil je močen, odločen fant. Pred dnevi je vložil prošnjo, da bi ga sprejeli za železniškega čuvaja. Da bi si krajšal čas in zadušil v sebi neprijetna čustva, ki mu jih je vzbujala negativnost, je opazoval moža, ki je tudi čakal. Mož je bil v pomilovanja vrednem položaju. Glavo in roko je imel obvezano. Z obraza je odsevala jeza, nezupnost, obenem pa tudi bol. Od časa do časa se je ozrl v Mapsa. Naposled se je oglasil in vprašal:

»Prošnjo ste vložili?«

»Da,« je prikimal Maps.

»Oh, tam je pasje življenje!« je zagodel ranjenec.

»Verjamem, ko vidim vašo obvezano glavo in roko... Kako ste se ponesrečili? Ali je vlak iztiril?«

»Vlak iztiril!« se je nekam divje zasmel tujec.

»Kakor vzamemo. Takih iztirjenj bo še več tam, kjer sem bil jaz...«

Maps ga ni razumel. Sicer pa zdaj tudi ni mislil na drugo ko na to, kak odgovor bo dobil na svojo prošnjo.

»Ali mislite, da bom dobil službo?« je vprašal tujca.

»Neverjetno, da se ljudje kljub vsemu tako pehajo za te službe!« se je razburjal ranjenec. »To vraž-

je ravnateljstvo mami nesrečnike ko ribič, ki ponoči z lučjo preži na ribe... No, zdi se mi, da ste vi mož na mestu. Ravnateljstvo vas bo najbrž najprej preizkusilo in poslalo v tisto grozno čuvajnico — tega so zmožni ti brezvestneži!«

Nenadoma je utihnil, kakor da bi se zavedel, da je že preveč povedal.

»Ne razumem vas. Pojasnite mi, kaj ste hoteli povedati!« je vprašal Maps nemirno.

Preden je ranjenec mogel odgovoriti, so se vrata odprla. Na pragu se je pojavil neki uradnik, ki je pozval Mapsa, naj vstopi.

V pisarni je sedelo za pisalnimi mizami več uradnikov. Vsi so premerili Mapsa od pet do glave, nato pa so se smehljaje spogledali. Mapsova čokata postava jim je očividno ugajala.

»Ali ste vi vložili prošnjo za železniškega čuvaja?« se je oglasil inženir.

»Da, gospod!«

»Ali že imate kako vajo v tej službi?«

»Nimam.«

»Kje ste si pridobili znanje?«

»Učne tečaje sem obiskoval.«

»Kako se pišete?«

»Maps William.«

»Koliko ste stari?«

»Ena in dvajset let.«

»Ali se bojite strahov?«

Vprašanje je bilo izrečeno tako mirno, kakor da bi spadalo med službena pravila.

Čarovniški trik imel uspeh

Ko so bili Francozi zaposleni z osvajanjem Alžira in se je vojna sreča nagibala zdaj sem zdaj tja, so med nekimi premirjem povabili poglavarje sovražnih rodov v svoj glavni stan, da se tam z njimi podrobno pogovore. Pogostili so jih z najboljšim, kar so imeli, in za zabavo so bili povabili tudi znane čarovnika Houdina, ki je ob koncu svojega predvajanja potegnil iz cilindra toliko in toliko tucatov topovskih krogel. S to točko je pa napravil na zbrane arabske odličnike mogočen vtis. Z velikanskim začudenjem so gledali, na kakšen način si Francozi pridelujejo svoje strelivo, vsak se je vpraševal: »Kako bi se mogli z uspehom boriti proti

Konj prevrnil z brco kolesarja. V Mariboru so gnali po Glavnem trgu skupino konj. Eden od konj se je začel vzpenjati ter skakati in je brcnil v kolo, na katerem se je pripeljal mimo kletarski mojster Anton Haholin iz Št. Ilje v Slov. goricah. Konjska brca je prevrnila kolesarja Haholina, ki se je pri padcu hudo poškodoval. Tudi kolo je precej trpelo.

Posesnik se hudo opeknel. V Prvencih pri Sv. Marku niže Ptuja se je vrnil 45 letni posesnik Pavel Strelec zvečer domov in je legel na ležišče poleg kmečke peči, ne da bi slekel obleko, in je trdno zaspal. V isti izbi sta spali tudi Strelecova žena ter hčerka, ki pa nista opazili vrnitve moža. Šele okrog enajste ure v noči je ženski prebudil smrad po dimu. Videli sta Streleca v goreči obleki poleg peči in tudi odeja se je že vžigala. Z velikim naporom sta potegnili onesveščenega moža od peči in sta strgali z njega tlečo obleko. Na pomoč poklicani sosedje so obvestili ptujske reševalce, ki so po rokah ter hrbtu hudo opečenega prepeljali v bolnišnico. Do nesreče je prišlo najbrž radi tega, ker je Streleca premagal spanec z gorečo cigareto v ustih.

Sreča v nesreči. Iz Slovenjgradca je vozil v Karlovac slovenjgraški avtoprevoznik Mihael Slemenik na svojem avtomobilu štiri kubike desk. V vozilu sta bila poleg Slemenika še dva. V Črnovi so srečali konjsko dvovprego. Avto se je izognil vozniku na ovinku, kjer je cesta zelo ozka, in je zavozil čisto na rob. Pod težkim tovorom se je cesta vdrla in avtomobil je zdrknil po 6 m globoki strmini ter se je dvakrat preotalil in obležal na dnu. Ljudje v kabini avtomobila so dobili le lažje praskke od razbitega stekla, pač pa trpi avtoprevoznik radi poškodbe avtomobila deset tisočakov škode.

Nesreča na pobegu pred pretepači. S hudimi poškodbami je bil oddan v mariborsko bolnišnico 23 letni posestniški sin Ivan Mlakar iz Žiž pri Konjicah. Da bi ušel

VELIKA
BLASNIKOVA
PRATIKA
1. izšla
1940

trem pretepaškim preganjalcem, je skočil Mlakar v 10 m globok prepad in se je pri skoku precej poškodoval.

Smrtna nesreča tesarskega pomočnika. Jožef Kerenčič, tesarski pomočnik, je bil zaposlen pri gradbenem podjetju Furlan pri Ljubljani in je stanoval v šmartnem pod Šmarno goro. Dne 23. novembra je imel opravka pri dvigalu, ki ga je po nesreči močno stisnilo in mu prizadejalo hude notranje poškodbe. Kerenčiča so prepeljali koj v bolnišnico, a mu tudi tam niso več mogli rešiti življenja.

V gozdu se ubil na kamnu. Franc Goser, star posesnik v Zgornjem Danju pod pobojem Ratitovca na Gorenjskem, se je podal s tremi hčerami v gozd po steljo. V gozdu je 66 letni oče padel in udaril z glavbo po kamnu tako nesrečno, da je umrl po prenosu na dom radi krvavitve v glavi.

Zidar padel z odra v globočino. Pri Borovnici na Kranjskem popravljajo oboke velikega železniškega mosta. Pri popravljanju starih obokov je bil tudi zaposlen 30 letni zidar Jože Grimšič iz Borovnice. Med delom je padel z odra v globočino. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico s strtimi nogami, rokami ter s prebito lobanjo.

POŽARI

Pri Sv. Andražu v Slov. goricah je izbruhnil te dni ogenj v gospodarskem poslopiju posestni-

Vem, kaj je moje prvo opravilo: danes priloženo položnico bom takoj napisal in poslal 32 din za celoletno naročnino!

ka Rudolfa Kekelj, ki je pogorelo. Škoda, katero je povzročila najbrž požigalčeva roka, znaša 15.000 din.

Na Hočkem Pohorju pod Mariborsko kočo je pogorela žaga posestnika Simona Čečka. Radi mraza je žagar podnevi kuril, ponočni veter pa je žerjavico razpihal in se je vnelo leseno ogrado žage. Škoda je precejšnja.

Razne novice

Slovesna otvoritev mednarodne ceste v naši državi. Pretekli teden je bila na zelo slovesen način otvorjena in izročena prometu nova mednarodna cesta Beograd—Novi Sad—Subotica—državna meja, to je del ceste London—Carigrad. Doslej je naša država zgradila 203 km te ceste od madžarske meje do Beograda, tako da ostane še zgraditev 175 km, in sicer na podaljšku Beograd—Niš—Caribrod—bolgarska meja. Skupni stroški so znašali preko 250 milijonov dinarjev. Pri gradnji te mednarodne ceste je sodelovalo 17 gradbenih podjetij, lastniki kamnolomov in cementnih tovarn. Nova cesta je velikega pomena v mednarodnem prometu, ker veže skoraj vso Evropo z Balkanom. — Novo cesto sta otvorila dva Slovenca, in sicer general Dekaneva v kraljevem imenu in minister za gradbe dr. Miha Krek v imenu vlade.

Otvoritev dvoletne kmetijske nadaljevalne šole v Križevcih pri Ljutomeru. V minulem tednu je bila v Križevcih pri Ljutomeru otvorjena dvoletna kmetijsko nadaljevalna šola. Šola je bila ustanovljena že leta 1929, a je bila samo enoletna. Letos pa se je spremenila v dvoletno. Lanski gojenci, ki so končali prvi letnik šole, bodo letos obiskovali drugi letnik, dočim se je v prvi letnik vpisalo okrog 30 novincev. K svečani otvoritvi v Križevcih se je zbralo okrog 50 gojencev obeh letnikov in ves odbor kmetijske nadaljevalne šole.

Nadloga beračev in brezposelnih. Ker je nastopilo v zadnjem času bolj mrzlo vreme, občutijo to predvsem kmetje. Na deželo so se vsule cele procesije beračev in

narodu, ki si lahko nasuje vse potrebno streliško kar iz prvega klobuka? Pri posvetu, ki so ga imeli po tej pogostitvi, so si bili edini v tem, da si takšnih virov za bojevanje pač ne morejo privoščiti in so sklenili, da sprejmejo brez nadaljnega obotavljanja francoske mirovne pogoje. Francozom je bilo to zelo prav, kajti tudi zanje je bila vojna zvezana z velikimi izgubami in jim je šla že na živce.

Žepni gramofoneček

Neki angleški inženir je londonskemu patentnemu uradu prijavil patent »žepnega gramofona«, ki bo tako skromnega obsega, da ga bodo ljubitelji gramofonskih plošč lahko nosili v navadnem hladnem žepu.

Maps se je nasmehnil.

»Še nikdar nisem videl prikazni ali strahov, a se tudi takih stvari nisem bal, ki sem jih mogel videti in otipati.«

»No, to je dobro — potem se tudi v službi ne boste bali,« je odvrnil inženir. »Med ljudmi namreč kroži mnogo neumnih čenč, kar sledi od tod, ker so nekatere čuvajnice zelo oddaljene in osamljene... Pa še nekaj. Ni izključeno, da vas bodo tu in tam obiskali kaki potepuhi.«

Maps je dvignil roke in pokazal pesti.

»Le naj pridejo! Jih bom že premikastil, da jih bo minilo veselje do obiskov.«

»Če boste prestali preizkušnjo, vas čaka pri nas lepa bodočnost.«

Nato je šel k ravnatelju in mu je polglasno dejal:

»Poskusimo z njim!«

Ravnatelj je vstal in stopil k Mapsu.

»Če znate sprejemati in oddajati brzogave, vas bomo sprejeli v službo. Šli boste za čuvaja v čuvajnico številka 93.«

Maps je bil srečen.

»Hvala lepa, gospodje! Potrudil se bom, da boste zadovoljni z menoj!«

Nato se je začel izpit. Maps je dobro odgovarjal. Gospodje so bili zadovoljni. Ravnatelj mu je povedal, da je sprejet in službo lahko takoj nastopi.

Ko je Maps stopil na ulico, je na drugi strani zagledal ranjenca. Ni se zmenil zanj. Zavil je na levo stran in hitel proti domu. Čez čas je zaslišal za seboj

hiteče korake. Ozrl se je in zagledal obvezanca. Obstal je in ga počakal.

»Če imate isto pot, lahko greva skupaj. Tako mi boste mogli še kaj povedati. Imenujem se Maps.«

»Jaz pa Morbon,« je odvrnil tujec. »Ste dobili službo?«

»Da.«

»Stavim, da vas bodo poslali v čuvajnico številka 93!«

Maps je prikimal.

»Jaz pa sem od tam prišel,« je mrko odvrnil Morton in pri tem pokazal na obvezano glavo.

»Zdi se mi, da mora biti tam zelo kratkočasno,« se je nasmehnil Maps.

»Le šalite se! Vas bo kmalu minilo veselje! Čuvajnica številka 93 je v tako zapuščenem kraju, ko da bi bila na koncu sveta. V razdalji petnajst kilometrov ni žive duše. Drugega ne vidite, ko ob progi močvirje, v katerem trohniijo in rjavijo razbiti železniški vozovi... Oh, grozno! Če gre mimo čuvajnice tovorni vlak, je samo dvojje mogoče: človek ali na pol zblazni ali se zgrudi na stol in joka kot otrok.«

»Gospodje so mi povedali, da je čuvajnica nekoliko oddaljena od obljudenih krajev,« je odvrnil Maps.

»Povedali so vam to? O, kako so dobri!« se je ironično zasmel ranjenec. »In drugega vam niso povedali?«

»Ne.«

(Dalje sledi)